

لومړۍ
ټوک

د کدب فلسفه

زړه پري مه بایله خراب به شي اسحاقه
زندگي هم لاس پر لاس درسره نځي

شاعر

صالح محمد اسحاق

بسم الله الرحمن الرحيم دا ڪتاب ڪه ڇه هم دشاعر صالح محمد اسحاق صيب دشعرونو ڪتاب ده خو بياهم نوم د ادب فلسفه ورته ڪڀنبودل شوي ڇڪه چي دلته دڪوم فلسفيو يي لوي سوال ده صالح اسحاق له طرفه جواب شوي ده بل لامل يي دادی چي اسحاق صيب چي دی د فکر ذهنيته او نوبنتونو سره يي ڀيره مينه او محبت دی ددي ڪتاب ليکونکي زه حافظ محمد طارق خيله يم خو شعرونه او نور نوبنتونه يي په صالح محمد اسحاق پوري اڀه لري لکه څرنگه چي هر انسان کومه ځانگړي هيله له ځان سره پته زړه کي ساتي همدا رنگه زمونږ دگران ملگري بلکي دورور غوندي گران شخص صالح محمد اسحاق هم له ځانه سره کوم ځانگړي ارمان درلود چي هغه دلور ذهنيته فکر ادبي اهدافو سره تړاو لري له دنه که چيري پوښتنه وکړي چي ايا مينه مو کړي وبه وايي هو خو له خپل ځانه سره که ورته ووايي کوم څه دي خوبښيري نو وايي هو ژوند مي خوبښ ده خو له بده مرغه حقيقت ښکاره ده چي دی له ژونده خوند نه اخلي ځکه اول خو دی ډير ضعيف ده د اقتصاد له طرفه بل داسي وطن کي ده چي بيخي د ژوند هيڅ خوند په کي نشته داسحاق صيب عمر تقريبن 22 کاله ده او اوسيري بادغيس ولايت کي همداي مسکن وو همداي مسکن ده د ژوند ترڅپ او خوږي خاطرې يي ټولي هم دلته تيري شوي والسلام د فلسفيوفانو له خوا پر اسحاق صيب باندي ځانگړي سوال ازادی او تقدير ايا انسان خپل ژوند په بشپړ ډول کنټرولولی شي که هر څه مخکې ټاکل شوي دي د مسئلې تشريح انسان هره ورځ انتخابونه کوي زه نن درس وایم يا نه وایم زه د بل سره مرسته کوم يا نه کوم پوښتنه دا ده آيا دا انتخابونه واقعاً زما خپله ازادي ده که د نړۍ ټول قوانين علتونه او تقدير يي مخکې ټاکلي ده که هر څه مخکې ټاکل شوي وي انسان يوازې يوماشين دی که انسان خپل انتخاب لري هغه مسئلې دی او که د خپلو عملونو پايلې په بشپړ ډول تجربه کوي وايي هر څه علت لري که نړۍ د قوانينو له مخې روانه ده هر عمل فکر او پېښه د مخکېنيو علتونو پايله ده د دې په اساس انسان حقيقي ازادي نه لري هغه يوازې د علتونو لړۍ تعقيبوي (مثال) که يو کس غوسه شي او د هغه ژوندی چاپيريال وزنې او تجربوي پايله ده او د هغه خپل انتخاب د ازادی لوري دی ځينې برخې وايي انسان د خپل انتخاب وړتيا لري او کولی شي د ښه يا بد لارې انتخاب وکړي لکه څنگه چي الله ﷻ په خپل ڪتاب کي فرمايلي (فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ) څوک خوبښه لري چي ايمان راوړي او څوک خوبښه لري چي کافر شي

صالح محمد اسحاق

زه خپله کوم لوی عالم نه یم چې ددی خبرو فتوا یا هم حقیقي جواب درکړم خو څومره چې زما علم پرې رسي ازادي شرط ده چې اخلاق او ثواب معنا پیدا کړي مثال که موږ انتخاب نه کړو موږ ته ثواب یا سزا بې معنا کیږي نو لازمي ده چې انسان حقیقي اختیار ولري منځنۍ لاره سازگاري انسان او نړۍ دواړه ټاکلي دي خو موږ لا هم د انتخاب تجربه لرو یعنې زموږ کړنې د علتونو تابع دي خو موږ دا کړنې د خپل شعور له لارې ترسره کوو مثال زه ده پوښۍ انتخاب کوم زه د انتخاب وړتیا لرم خو زما انتخاب د خوراک موجودیت شوق او بدن اړتیا پورې تړلی دی د اسلامي لید له مخې دا مسئله د قضا او قدرت او د انسان ازادۍ ترمنځ ده الله جل جلاله د ټولو شیانو علم لري او هر څه یې مخکې ټاکلي دي خو انسان ته اختیار ورکړل شوی چې خپله عمل انتخاب کړي یعنې انسان مسئول دی خو په لویه کچه د هستۍ نظم د خدای علم او قدرت سره تړلی دی مثال که یو څوک مرسته وکړي یا ونه کړي ثواب یا سزا لري خو د هر عمل وخت ځای او توانايي د خدای په علم کې ټاکل شوی دی فلسفي پایله د دې بحث ستونزه د اخلاق مسئولیت او عدالت سره تړاو لري که انسان ازاد نه وي د سزا ثواب او انصاف معنا نه لري که انسان بشپړ ازاد وي د نړۍ نظم او علتونه بې معنا ښکاري حل لاره په منځنۍ لاره کې مومي انسان محدود ازادي لري خو نړۍ د علتونو او قدرت له مخې روانه ده لنډه کيلي دروند نظر تقدیرهر څه مخکې ټاکل شوي انسان محدود ده یا زاد یا انسان خپل انتخاب لري مسئول ده سازگار یا انسان محدود ازادي لري نړۍ هم د علتونو له مخې روانه ده اسلامي فلسفه انسان مسئول دی خو د خدای علم او قدرت ټول څه ټاکلي دي همدومره زما جواب

شروع کوم دلوۍ ذات په نامه چي هغه مالک زما ده ناچزه وجود
 دی او زما د عقل او فکر څښتن ده کوم چي يوه زړه متحرک نده
 بيله دهغه دخوښي او په بار بار شکر ادا کوم دپاک رب لايزال
 ﷻ چي ما کم همته کم جرئ ته ته يې دومره لويه تحفه ور کړي
 چي هغه فکر ذهن ژبه ده او دومره لويه تحفه يې راکړې چي زه
 وکولای شم دده په ژبه دی وستايم اوس به راشو دشعر خلاصه
 جدول چي شعر په کوم حالت کي شعر ده په کوم لحاظ شعر
 بايد شعر ياد شي د شعر بنسټيز جوړښت شعر درې ستنې لري
 موسيقي وزن د شعر اوازيزه بڼه (بحر ارکان هجاگانې) دمعنا فکر
 د شعر مينځپانگه (مقصد پيغام) صنعت/بڼکلا د شعر بڼکلا (قافيه
 ردیف تشبيه استعاره کنايه) شعر د هجاگانو پر بنسټ جوړېږي
 (لکه رغونه) هجا دوه ډوله ده لنډه هجا لکه (په که مه) اوږده
 هجا لکه (جان لارسر) هر بحر د لنډو او اوږدو هجاوو ځانگړی
 ترکیب لري بېلگه زه لا بندي يم، لا غريب يم، لا فنا سره که يې هجا
 حساب کړو قافيه د مصرعو په اخر کې راتلونکی يو شان يا نژدې
 غريز جوړښت دی بېلگه بڼکلا په ما دعا په ما دلته قافيه (له ما)
 ده قاعده قافيه بايد په ټولو بيتونو کې ثابته پاتې شي ردیف هغه
 تکرارېدونکی کليمه يا ترکیب دی چې د قافيې وروسته په هر بيت
 کې راځي بېلگه

صالح محمد اسحاق

ماته په نغمو کي استغفار راوړه
 زړه قربان سکون واخله قرار راوړه
 دلته راوړه په ردیف کي حسابل کيږي او استغفار او قرار بيا قافیه بلل
 کيږي غزل معمولاً د عشق درد عرفان خبرې لري
 هر بیت ځانله معنا لري قافیه + ردیف لازمي وي نظم د یوې موضوع پر
 تسلسل ولاړ وي (سیاسي ټولنیز تعلیمي) قافیه حتمي نه ده نعت د
 رسول الله ﷺ په ستاینه کې لیکل کېږي باید سپیڅلی ادبناک او له
 درنښت ډک وي مناجات د الله تعالی سره دعا راز او نیاز وینعاطفه او
 عاجزي پکې ډېره وي مرثیه د کوم شهید یا دردېدلي کس د یاد په غم
 لیکل کېږي. عشقي شعر د ښکلا مینې فراق او وصل موضوع لري
 عرفاني صوفیانه شعر د روح د الله د عشق د دنیا د فاني والي په اړه
 وي ډېر سمبولیک او استعاري وي د شعر ښکلا (صنعتونه) تشبیه
 د "لکه" په وسیله ورته کول (ته لکه سپوږمۍ ښکلې پې) استعاره
 پټ تشبیه (د زمانې لمر پټ شو) کنایه په غیر مستقیم ډول اشاره (د
 کعبې لور ته مخ کړه د الله لور ته مخ کړه) تضاد د مخالفو ټکو کارول
 (ژوند او مرګ) تکرار د ټکو یا ترکیبونو بیا بیا راوړل د اغېز لپاره
 د قافيې تحلیل قافیه څومره قوي ضعیفه ده غږیز ښکلا یې څنگه ده د
 ردیف تحلیل آیا ردیف شعر ته رواني ورکوي معنا پیاوړې کوي که نه د
 عرفانيصوفیانه تحلیل سمبولونه څه ته اشاره کوي ایا د قرآني یا حدیثي
 معناوو سره تړاو لري
 د شاعر کار موزون د فکر سره وزن برابرول تخیل نوې خبرې
 جوړول زړه سواندي د خلکو په درد لیکل ژبني مهارت د کلمو ښکلی
 انتخاب

صالح محمد اسحاق

۱ حمد شریف

بې پيله، بې پايله، بې حد، بې مثال
بې عجزه، بې ظلمه، صادق، ذوالجلاله

ته لمر يې، ته سيوري، باران يې، رڼا يې
ته نور د هر سترگو، د هر زرگي حاله

زه څه يم چي ستايم، خو بيا په تا وياړم
ستا نوم ته تسليم شي هر غر، شر، ضلاله

نه ستړي، ويده يې، محتاج د چا نه يې
ته اوسې له هر رنگ، له هر قيد، زواله

نه ځای دې محدود کا، نه وخت پرې اغېزه
اسحاق دې جوړ کړی له جز د جماله

صالح محمد اسحاق

۲ غزل

ڳان کي مصروف وي ڊبل ڇا عيب ته پيکاره نوي
لچانه ورکه ڇي دڦيل گريوان هنداره نوي

دومره حسد دی هر کامياب يوازي خپل جشن ڪري
ورپرم مڙه به شو جنت ته به هيڻ لاره نوي

اعتبار اوس له درده خپله په ڳان ڪري تڪيه
دلته خرڅ شوی دی ڇي ورور تر ورور بيداره نوي

زي منمه ڇي کامياب خلک حتمن زورپري
ستا ڳه به نيڪه مشوره زما لپاره نوي

اسحاقه خپله په ڳان اوس باور ڪوڙي نشم
لڻس کي مي ڪاڻي نوي ڙبه مي زيان ڪاره نوي

صالح محمد اسحاق

۳ غزل

د ايمان وړانگي مي تياره كي دخمار لوېدلي
خومره درنۍ اړيكي څه پر نري تار لوېدلي

انصافه وايه علم سسم رارسېدلي كنه
دعلم توري مي كډ وډ ناسم تکرار لوېدلي

سترگي يې ولي دي په نارو لمډې كړي اشنا
انسانان ټوله ولي نن له اعتبار لوېدلي

په ډاډه زړه صبر كولاى نشم نه رسيږي
دزړه دردونه بيا تر لوى بام دقرار لوېدلي

د آيينى سړى اسحاقه څنگه كړمه راضي
پر ما دكم ارمان آهونه د آزار لوېدلي

صالح محمد اسحاق

غزل

له غریبته گیله مکره مسافره
ناچاري ده چي خپل آس درسره نه ځي
دنفرت زهر چي زړونو دي حس کړي
نو دميني پر احساس درسره نه ځي
بڼه دي نه څيري او بد در پسې وايي
يو سړی هم په اخلاص درسره نه ځي
له يوه طرف اړيکه نه ټينگيري
بې پاسخه نو تماس در سره نه ځي
له خود چارو او بد پينو څه ځان ساته
سيم و زر پسې الماس درسره نه ځي
زړه پرې مه بايله خراب شولې اسحاقه!
زندگۍ هم لاس پر لاس درسره نه ځي

صالح محمد اسحاق

۵ غزل

هر ڄومره ڪه ووايم اليڦ یم او تسایم یمه
بیا هم سسیده نه یمه اوبیا هم هغه میم یمه

ڄومره به خپه شپي رانه ڄومره درته مات یم
دروند تاله کي راغلم ڇي درزم په تاله نیم یمه

ماڙي په عادت باندي ڄاڻانه عبادت دی
نه پوشم تقوا لرم ڪه نه خواسته مجرم یمه

ڄونه ادبیات په هدف نه کارول ڪپري
ڄه ڪه اشنا وایم ادب پال یمه تعلیم یمه

زه لکه قلم اسحاقه ڄان می پڙندی
یو طرف رسام یمه او بل طرف ترسیم یمه

صالح محمد اسحاق

٦ نعت شريف

يو چاته له خپل سره تېرېدل کېږي لهما
له هر زور او ستم وروسته بېنېل کېږي لهما

صفت يې دومره خوږ دی زړه پرې هيڅ نه مړېده
په لوی لوی اثارو کې يې ويل کېږي لهما

دميني پر اغزن دېوال په دوه لاسونو ځم
هم سترگي مي خوږېږي هم کتل کېږي لهما

چي ته راسره مل نشې په لاره دسيالي
زه دومره نامي نه يم بایلل کېږي لهما

د زړه تنګون به څه پریږدي ارامه زندګي
اسحاقه له يادونو سره تلل کېږي لهما

صالح محمد اسحاق

۷ غزل

بیمار خو یم د تیښانو تر نظر نه یم
لا خو د وصل و درملو ته بستر نه یم

که کړې پوښتنه چې له یار څخه څه تمه لري
وايم چې ترې یمه ترې، نور خبر نه یم

ته به وا دا ژوند تیره ونه به ما مړ نکړي
ارمان مي هم تر گروانه نیسي چې سر نه یم

ته چې زما له عشقه سوځې زه دي هم سوځم
قربان دي شمه ښکوليه، تانه خو بهتر نه یم

که ته زما د زړه د سوز د غږ تعبیر ته گوري
زه هغه سوز یم چې زبان یمه، اثر نه یم

ته خو جنان یې، ته مي ځان یې زه اسحاق سنا یم
زه څوک یم، څه یم؟ که یم، یم خو معتبر نه یم

صالح محمد اسحاق

۸ دالله مينه

نه مي شته دزره سکون نه دغم کافي دوا
نه دميني څه بيان نه له درده څه جدا

زه بې رنگه بې نوا له نوره دعوه لرم
زه ده وصل مسست یمه نه له اجره تمنا

نه توپې کي شک پاتې نه گنا کي څه هوس
ژبه وايې لا اله زره مي وايې هو الا

زه ده درد له درده جوړ نه قرار ته څه نفس
نه له ژونده تسلي نه له مرگه څه فنا

زه دخاموشي اواز اسحاقه نغمه نغمه
نه له ذوقه څه هنر نه له عشقه څه حيا

صالح محمد اسحاق

۹ غزل

دنعمو شاتہ یو خاموش غوندي توفان وينم
کمه خوبئي راڪري، اختر کي مي جانان وينم

ته راته خنده، زړه دی څه وکړم، تابع به یې شم
کنه قسم چي په خدا کي دي تاوان وينم

پوهېږم مابه د پيلتون کوهي ته وغورځوي
ستا په خاموش خاموش کتلو کي بيان وينم

ته راته گوره، زما گټه ستا تاوان نشته
هسي هم ستا د عشق هنداره کي يو ځان وينم

زه چي دخيال دښگو ښار ته مسافر راغلم
په ځينو سترگو کي اسحاقه بد گمان وينم

صالح محمد اسحاق

۱۰ غزل

دنظر په راز کي ورک یم قرار نشته
په هستۍ کي بل مقبول کردگار نشته

ما دځان جامه ترې وپېنله سره شوه
اوس د زه، تصور پاته تکرار نشته

چي رقيب مو خبر نشي له اړيکي
په دوا ده درد يې هيڅ اعتبار نشته

ماته زه هم ورک شو هغه هم پټ شوی
په دواړو کي اوس جانانه سرشار نشته

ماله ځانه انکار کړی ته يقين يې
تفاوت کي مي عقل اختيار نشته

ما په ځان پسي بې خوده کړه محبوبه
اجازه ده په اسحاق کي ازار نشته

صالح محمد اسحاق

۱۱ مناجات

زه لا بندي یم لا غریب یم لا فنا سره
ته لا زما یې لا رحیم یې لا بقا سره

که هرڅه نشته ستا حضور دی دا کفاف ماته
زه لا محتاج یم لا سوالی یم لا دعا سره

زه د سکوت په ژبه ژاړم ډېر نږدې وي تاته
زه لا پټ نه یم لا غږېږم لا نوا سره

زما یقین ته دگنا بوی هم رسیږي نو
زه دومره ظرف یم دومره نه یم لا خطا سره

ستا دکره نه محروم مښه زما ټاوی زړه
ته خپل اسحاق دروله ځان ته له هدا سره

صالح محمد اسحاق

۱۲ غزل

آئيني زرونده چي ڏوڪ ولي په درنو خبرو
وروسته ادب کي پاته شوي دښمنو خبرو

يوخت دميني ليک له يو ښاره تر بل ښاره تلي
اوس باور وشه که باور کيږي په درو خبرو

چاته د فکر تصور په مېنځ کي پرق ورکوي
زه تصور دي په تصوير کرم دزو خبرو

چي دي له تگ وړاندي وماته څو جملې پرېښودي
کمزوري ژوند کيږي لا اوس هم په هغو خبرو

څوک چي په نېک اخلاق پوره وي نو خوږې به وايي
اسحاقه څنگه خوله خوږه شي په ترڅو خبرو

صالح محمد اسحاق

۱۳ غزل

قيام درخني غواري او همت درخني غواري
ساتنه د هېواد سپيڅلي نېټ درخني غواري

لاليه پام يې ساته چې پردي چيرته رانشي
کور کلی بڼه يې درېغه حفاظت درخني غواري

تگلاره دې سپيڅلې، حوصلې به ټاندي ساتي
د غره غوندي محکم استقامت درخني غواري

د خپل امير فرمان ته غاړه کېږده مجاهده
اعزاز دی پکې نغښتي اطاعت درخني غواري

راپاڅه وخت د کار دی لاس پکار شه که د کار يې
اسحاقه! مټي بډ وهه خدمت درخني غواري

صالح محمد اسحاق

۱۴ حمد شريف

نه لڇا تمه سڃاڻي نه ڇا پروا لري
يو څوڪ دى واڪ ده دې دنيا او ماڻهيا لري

مثل يې حق دى خو تعريف كي به يې څه نه وايو
شان يې تر عقل لوړ دى فڪر يې گنا لري

كله ولمر ستوري سپوږمۍ ته داسي ځير پاتي شدم
وايم ده دې تخليق خالق څومره بڼڪلا لري

چي يې تخليق په وړانگو سترگي ټيټوي وځانته
خالق به څو چنده بڼڪلا له دې بالا لري

ولي به وخت برباد كړي ولي به بې قدره كړي ځان
څوڪ چي ايمان په لا اله الا الله لري

اسحاق كه هر څومره قوي او كه درخيل شي تاته
زړه كي وپريږي لتا خوله كي سنا لتا لري

صالح محمد اسحاق

۱۵ نعت شریف

ارمان ورمه په زړه کي تر لحده محمده
سرداره مبارکه وه احمده محمده

زه ستا په مینه غرق یمه اُمید لرم وقاته
باور په تا لرمه صد فیصده محمده

که ته چیرته اُمید وکړې وماته دستایلو
نو تیر به شلم دژوند له هر مقصده محمده

دلایسه به مي ونیسې هغه ته به مي ستون کړې
یو ته مي رسوای شې تر احده محمده

نو درست جهان به وژاري اواز که چیرته واوري
درتاري که له زړه کړم محمده محمده

که چیرته له اسحاقه سره مل شې پس له مرگه
منته به دي وکړم له مدده محمده

صالح محمد اسحاق

۱۶ غزل

عزم مي ٿينگه دي سستا په باب هره خبره ٿينگه
د زړه اړيکه لرم تا سره دلبره ٿينگه

چي مي جانان ته ده سستم په نظر چاکتلي
څپپره وڅوري هغه مخ بڼه برابره ٿينگه

په حال کي پېر خدمت کومه له ماضي وطن ته
اوس مي ټټاکه ده پر لاس لکه پېره ٿينگه

چي دوه مخي وکي پر دوه سترخوانه وڅوري خواره
مرانده به يې نشي داپمان زما له نظره ٿينگه

خدایه په سوال د ده او دی ايمان کامله غواړم
کره پر ايمان باندي الماس او ملغلره ٿينگه

لدي دغرونو دجنون څوري پر مخ پرته دي
بنسکاري اسحاقه اراده دي وه له سره ٿينگه

صالح محمد اسحاق

۱۷ غزل

له ډيرو اوښكو وروسته بيا خدا را څخه وشي
شرمپرېم، نو د خپل ځانه حيا، را څخه وشي

چي ته به پرې خپه شي مابه وښې كنه بيا
ده زړه يوه ناوړه ده كه دا راڅخه وشي

په بد لعنت لړلي يم جنت به رانه خوار شي
خو بياهم ستا دراكړي تمنا راڅخه وشي

نه شكر دي ادا شي نه ټټار، نه دي تعريف كړم
چي فكر كي دي راوړم سرف واه وا را څخه وشي

نو زه به لپونې يم اويا ځان مي دي دغاړي
چي ستا حسن ته هم دزړه درزا را څخه وشي

ژړاكي اوښكي نشته او توبه كي هم خطا شم
اسحاقه له گنا وروسته گنا راڅخه وشي

صالح محمد اسحاق

۱۸ مناجات

د آيينې په شان بنډايست دي له غباره پټ شي
يار دي رقيب نه پټ شي يار ولي له ياره پټ شي

ستا درحمت باران زما په گناهو را وکا
چي مي دزره دنياکي ووري له بهاره پټ شي

که تکليفونه ستا له خوا وي بياهم تاته درشم
داسي څوک نشته چي ستا قهر نه باداره پټ شي

څه چي کړي هغه ربيبي دا دپښتو مثل دی
نه به عذاب له خدايه ج هېر نه گنهمکاره پټ شي

مايې د دواړو غېږ کي ژوند کړی تری نه پټېږم
لمر له ماښامه پټ شي ستوري له سماره پټ شي

هرو مرو به شي غوتي يابه گلان شي ياره
که دي اسحاقه ارمانونه په دې لاره پټ شي

صالح محمد اسحاق

۱۹ غزل

ما بې وسې له كاره باسې او چاره نلرم
ولي به ستا مرستي ته تنده تلو سه نلرم

چې پر تا بلي كړي لمبې درد يې پر ما تيريږي
تس مي ور خلاص شه زړه مي چوي حوصله نلرم

كه مي ساتنه لټا ونه كړه او دره نغلم
بيا تش كالبوت يم زړه نلرم جزبه نلرم

ستا پر زخمونو به د خپل ځان غوښتي ونښلوم
له سره تېر يم د هيڅ بلا خطر نلرم

زه كه صادق يم د نېكو او د بڼو په وړاندي
د ظالم مخته تريخ سړي يم سينه نلرم

يا دې غازي شمه اسحاقه يادې خاوري شمه
له دېنه پرته بله كمه فېصله نلرم

صالح محمد اسحاق

۲۰ پلاره

زما په غم شريکه زما دهرې سختې پاره
ماته په تياروکې ځلانده لمر يې زما پلاره
سم درته کتلاي نشم زه له دغه پاره
خدای دې ما گير نه کړې ستا له آه او له ازاره

زه دې چار له مينې ستا دمينې لایق نه يم
گوره لا تر اوسه چې پوه نه يم لا ويده يم
زما په سر سایه يې بيله تابه نو زه څه يم
زما دنيمگر تياوو رابښودونکي يې هنداره

زما په بڼه روزنه دې تڼاکې کړه لاسونه
ماته دې ښکاره کړه ده دنيا ټول نعمتونه
ستا دقدم لاندې راته ښکاري جنتونه
تا له لاس نيولې وم چې گرځېدم په لاره

زه چې وم ماشوم او زما سترگې وې تړلې
ماته دې پاک خدای ج او رسول ص دواړه پېرندلې
تا د دين احکام په سل تکراره رابښودلې
زر ځله قربان دې شپې اسحاق له دې تکراره

صالح محمد اسحاق

۲۱ شهيد ارمان

زه درنه هپر نشم ملگرو چي پښتو ونه خوري
گتلي ماده زما ويني په پردو ونه خوري

زما يتيم درته در پاته دي بنه خيال يې ساتي
ترڅو چي موږ نه وي دي تاسې تر هغو ونه خوري

عزت د دين قرآن اسلام دكليمې به كوي
زما عزت او زما هيلي پر پيسو ونه خوري

دكونډو بورو دساتلو مسؤليت هم لري
مال او دولت ده اميرانو په جيبو ونه خوري

ستا شفاعت به زه زړگيه ضروري كومه
اسحاقه ياره ژوند زما په اندېښنو ونه خوري

صالح محمد اسحاق

۲۲ حمد شريف

زه څوک یم ته څوک یې دا فرق ته پیدا کړې
زه عدم ته هستي ترې ځان بیا یکتا کړې

خیجل یم یار به پوهیږې چې هیڅ یم
زما ارزښتونه ښه په دود ادا کړې

ټول ستا ثنا خوان دي که حکمه اسمان دی
چې ته مشرف محبت به دچا کړې

نو ستا حد به بیا هم معلوم چاته نشي
چې خپل عادتونه دي ټوله سپړا کړې

اسحاق چې ویده وي ساده کلیوال دی
چې کله تا ستا یې نو ته یې ملا کړې

صالح محمد اسحاق

۲۳ غزل

سپک خاک تل کپري ده درنو په ترارزو کي
تمثيل مي کوي لارم درندو په ترارزو کي

موکه دغداري که دخپلوانو په وس وشي
انصاف بخيل ويده شي دهغو په ترارزو کي

ياران دمساوې وزن گمان را باندي نه کړي
چي ناست به يم په تمه لا درڅو په ترارزو کي

دروند کاني يمه حکه شدم له پيرو څخه پاتي
تلي مي خپل ځان دسل شپيتو په ترارزو کي

پر دې دنيا اسحاقه بڼکته تله مي ده خوبښه
په بله دنيا خوبښ دپورته تلو په ترارزو کي

صالح محمد اسحاق

۲۴ نعت شریف

سلام و درود نجات آزادي يې
محبوب دمعبود دكوثر باقي يې
صل الله صل الله صلي عليه وآله
أرسنالگ جمال الله صلي عليه وآله

ستاسو په چوپتياکي ده رازونو اثر دی
ستاسو ونرمې ته شر مې دلی هر شر دی
یقین تصلي په تا صلي عليه وآله

ادا دي بلاغت ده نظر دي اصیل دی
محبت دي فتحه کړي جمال دي قتیل دی
هر نفس ته يې فنا صلي عليه وآله

دالفاظو تاج يې ته داحساس سلطان يې
سکوت دي سکوت ندی وجود يې بیان يې
محبت دي کرم ادا صلي عليه وآله

اسحاقه په شور کي هم دامن ظهور دی
سترگو ته عبادت دی زړونو ته منظور دی
ډېر لرمه ستا لړتيا صلي عليه وآله

صالح محمد اسحاق

۲۵ حمد شریف

عظمتي خالقہ سترہ بي پرقلہ
بي قياسہ بي اندازہ بي اجلہ

ستا تمثيل کولای نشي قدرتونه
د قدرت حد دي ټاکلي ځانته خپله

کهکشانی سیارې ستوري ټوله لري
بنيایستونه يې پر ځمکه لگېدله

د مړه شوو ستورو نور راته راویني
ده توبه توبه توبه ټاته هر کله

چي دي څومره حد اسحاقه درلودلو
خدای دي ښکته له الهام کړي هغه ټله

صالح محمد اسحاق

۲۶ مناجات

زه ستا له نور راټوكيدم له هېرېدو نه مخکي
ستا په تقدير کي وم پيدا پيدا کېدو نه مخکي

زه دي بنده یمه بندي یم خو ازاد مي مه کړه
زه فنا نشم ته مي ساته له لوېدو نه مخکي

نه چي قفس کي د شيطان نفس بندي نشمه
چي دي له ياد سره وډار شم ډارېدو نه مخکي

ستا قدرت نښې ښکارېږي په زړه زړه کي
نه پرې پوه نشم خو خراب شم د لېدو نه مخکي

زه چي د علم غرور واخلم ته مي مات کړه ربه
اسحاقه مشه پوه په ځان له پوهېدو نه مخکي

صالح محمد اسحاق

۲۷ حمد شریف

ته يې خالق دزمان ته يې مالک د مکان
نه په توهم کي راشي نه شي ته درک دييان

تاته تسليم فرشتې ته يې قاضي دمېزان
لري يې ته له هر قيد له قياسه له گمان

نه دتقدير په بند کي نه دمرگ له امتحان
ستا حقيقت نه بېکاري نه شي ترسيم نه عيان

ته يې باقي نور فاني هر بشر کف کھفان
ستا له نوره ده رڼا هر فلک هر کھکشان

زه اسحاق دک له خطا له گنا یم نا امان
تاته اميد او سلام ته بېبونکي مهربان

صالح محمد اسحاق